

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/481/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233458
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112233458.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/31/2013-107 zo dňa 21. mája 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 4C/31/2013-107 zo dňa 21. mája 2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 4C/31/2013-107 zo dňa 21. 05. 2015 uložil navrhovateľovi, aby v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie zo dňa 05.03.2014, ktorý je 180,- eur podľa položky č. 7a/ sadzobníka súdnych poplatkov. Právny zástupca navrhovateľa uznesenie súdu prevzal poštou (doporučene do vlastných rúk) dňa 26. 05. 2015 a formou zaručeného elektronického podpisu podal dňa 28. 05. 2015 odvolanie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý ho navrhol zrušiť. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie, čo je, i s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co 295/2013, dôvodom na zrušenie tohto uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Poukázal na položku č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, podľa ktorého bol podľa názoru navrhovateľa vyrubený súdny poplatok za odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého "za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy". Zdôraznil, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené.

Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Navrhovateľ poukázal na to, že Okresný súd Komárno a Okresný súd Rimavská Sobota pristúpil k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012). Poukázal i na časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sa uskutočnilo dňa 27. 11. 2013 o 9,00 h, kde sa rozoberala otázka vzniku poplatkovej povinnosti podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorú v záujme žalobcu žiadal sprístupniť v zmysle žiadosti o sprístupnenie informácie zo dňa 23. 03. 2015 podľa zákona č. 211/2000 Z. z. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 212 ods. 1 OSP) navrhovateľa prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 21. 05. 2015, ktorým súd prvého stupňa navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok za odvolanie, je potrebné podľa ust. § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť, pričom takto rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4, veta prvá, vyššie citovaného zákona, poplatníkom je:

a/ navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu,

V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vyššie citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 17 ods. 2 vyššie citovaného zákona, poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa § 18ca vyššie citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom i v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie alebo dovolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá v odvolacom konaní vo veci samej a poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Odvolací súd uvádza a zo spisu zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom na súd dňa 21. 09. 2012 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Súd prvého stupňa uznesením č. k. 4C/31/2013-22 zo dňa 25. 02. 2013 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 4C/31/2013, 4C/33/2013, 4C/35/2013, 4C/36/2013, 4C/38/2013, 4C/39/2013, 4C/40/2013, 4C/41/2013, 4C/42/2013, 4C/43/2013 s tým, že ďalej sa konanie bude viesť pod sp. zn. 4C/31/2013. Súd prvého stupňa o návrhu rozhodol rozsudkom č. k. 4C/31/2013-71 dňa 14. 02. 2014 tak, že návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach sp. zn. 4C/31/2013, 4C/33/2013, 4C/35/2013, 4C/36/2013, 4C/38/2013, 4C/39/2013, 4C/40/2013, 4C/41/2013, 4C/43/2013 zamietol a vec sp. zn. 4C/42/2013 vylúčil na samostatné konanie. Navrhovateľ s uvedeným rozsudkom nebol spokojný, a preto využil svoje právo na podanie opravného prostriedku (odvolanie). Hoci z ust. § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, kto je poplatník a tiež z ust. § 5 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vyplýva a nie je sporné, kedy vzniká poplatková povinnosť, navrhovateľ si svoju povinnosť podaním odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa nespĺnil a súdny poplatok v sume 180,- eur (za 9 vecí) podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov nezaplatil. Toto pochybenie odvolateľa ale nemá za následok zastavenie odvolacieho konania, preto krajský súd ako odvolací súd mohol vo veci konať a rozhodnúť o odvolaní navrhovateľa aj bez zaplatenia súdneho poplatku. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 11. 03. 2015 č. k. 5Co/267/2014-91 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Následne súd prvého stupňa správne postupoval, keď uznesením č. k. 4C/31/2013-107 zo dňa 21.05. 2015 uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 180,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov za podané odvolanie.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 21. 05. 2015 odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v čase podania žaloby na súd, t. j. do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku (§ 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch). Zmena nastala od 01. 10. 2012, kedy bolo predmetné ustanovenie zrušené novelou zákona o súdnych poplatkoch, a to zákonom č. 286/2012 Z. z. Citovanou novelou zákona o súdnych poplatkoch bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písmeno k/ a do Sadzobníka súdnych poplatkov bola za položku 7 opätovne vložená položka 7a/, v zmysle ktorej zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom zákonodarca stanovil súdny poplatok 20,- eur.

V súvislosti s povinnosťou platiť súdny poplatok vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, je potrebné poukázať na to, že vyššie citovaný zákon do novely vykonanej zákonom č. 621/2005 Z. z. upravoval v ust. § 4 ods. 1 písm. c/ vecné oslobodenie od poplatku v konaniach vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, čo znamená, že tieto konania boli oslobodené od súdneho poplatku. Uvedená novela s účinnosťou od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila a zároveň do Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov bola zavedená položka 7a a taktiež bol zavedený nový súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným

rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Zákonom č. 273/2007 Z. z. (novela zákona č. 71/1992 Zb.) s účinnosťou od 01. 07. 2007 bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k/, ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie od súdneho poplatku pre súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku a zároveň bola vypustená položka 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Tento stav platil do 30. 09. 2012.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že od 01. 10. 2012 (zmena nastala zákonom č. 286/2012 Z. z.) konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od súdnych poplatkov. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania zo dňa 05. 03. 2014 (doručené súdu dňa 06. 03. 2014), nemožno na odvolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho alebo dovolacieho konania, keďže súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti. Povinnosťou navrhovateľa bolo teda zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 14. 02. 2014 č. k. 4C/31/2013-71, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.